

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De Voto Obedientiæ. Quàm gloriosa est similitudo Christi, tam gloriosa est
obedientia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

poris, voluptas est animi, cum sit pax animi, pax autem animi sit ipsa eius voluptas?

Denique, cuiam promittitur manna illud absconditum de quo ante, nisi vincenti? Cuiam autem vincenti nisi voluptatum corporis? Quid porro est illud manna nisi voluptas animi, unde tandem quid restat nisi voluptatem nolle & vitasse, ipsam esse animi voluptatem?

III. PUNCTUM.

EST ergo maior voluptas, voluptatem nolle & vitasse, quam velle & capisse. Cum sit voluptas animi, quæ tantò est maior voluptate corporis, quantò non solum animus maior est & præstantior corpore, sed quantum omni creatura Creator est maior, à quo est illa voluptas animi, & contra quem est voluptas corporis.

Sic expressis verbis sanctus Cyprianus; Nihil, inquit *fidelium sic delectat quam integra immaculata pudoris conscientia. Voluptatem vitasse, voluptas est maxima, nec ulla est maior victoria quam qua de cupiditatibus refertur. Sanctus item Bernardus aptè; Quis vestrum est qui non sepe expertus sit conscientia bona delectationem? Qui non gustaverit saporem castitatis, humilitatis, caritatis? Non est hæc delectatio potus, neque cibi aut similitis cuiuslibet rei: delectatio tamen est, & maior omnibus illis; divina enim est & non carnalis delectatio, & cum in hæc delectamur, plane delecta-*

mur in Domino. Hoc ipsum breviter dixerat sanctus Hieronymus; quanta felicitas, non uxoris servum esse sed Christi, non carni servire sed spiritui; qui animi adhaeret Deo, unus spiritus est.

Sic & alij omnes sancti Patres, quos inter sanctus Ephrem, sermonem integrum de hoc argumento scripsit. Sed rectè monet Abbas Cheremon apud Cassianum, *Vix quemquam posse huius virtutis de qua hic agitur, suavitatem sermons exprimere; tanquam, inquit, si quis dulcedinem mellis ei qui nunquam quidquam dulce gustaverit, velit sermonibus enarrare. Profectò nec ille saporis illius suavitatem quam nunquam ore percepit, auribus capiet; nec ille dulcedinem quam gustus voluptate cognovit, verbis poterit indicare, sed propria tantum agnitione suavitatis illeclus, necesse est ut experti saporis iucunditatem intra semet ipsum solummodo tacitus admiretur.*

Est verò contra quod mireris in te vel in aliis, quod cum sit tanta voluptas voluptatem vitasse, non vincas semper cum possis, nec ideo vincas quia non satis expugnas, nec ideo satis expugnes, quia plus voluptatis sentias non expugnando quam pugnando. O te miserum si non hic sentis tuam miseriam! Pugna, expugna, nec desiste nisi vincas cum gratia. *Ponat vir gladium super femur suum. VNIUSCVSQUE ensis super femur suum. TEI P S Y M castum custodi.*

Vide in 1. parte, Feria 6. Hebdom. 4. in Adventu. Et in 2. parte, Feria 2. Hebdom. 5.

Coll. 11. 6.

13.

Exod. 32.

Cant. 3.

1. Tim. 5.

DE VOTO OBEDIENTIÆ.

Quos præsciuit & prædestinavit conformes fieri imaginis filij sui, ut sit ipse Primogenitus in multis fratribus. Rom. 8.

VERITAS PRACTICA

Quàm gloriosa est similitudo Christi, tam gloriosa est obedientia.

RATIO EST EVIDENS, Si nulla re propius ad similitudinem Christi acceditur quam obedientia. Quam id verò sit verum,

Ratio est, quia illa re propius acceditur ad similitudinem Christi qua est in eo eminentior & nobis maximè propria.

Sed nulla res est qua sit in Christo eminentior, & nobis magis propria quam obedientia.

Ergo nulla re propius ad eius similitudinem acceditur quam illa ipsa obedientia; proinde qua quam gloriosa est similitudo Christi, tam gloriosa est obedientia qua hanc singulariter continet similitudinem.

Hayneusius Pars tertia.

I. PUNCTUM.

CUM in parvis & abjectis rebus sita sit plerumque Religiosi obedientia, & inde ex superbia seu ex vano amore gloriæ, difficultates nascantur, discat hodie Religiosus nihil esse gloriosius quam obedire, etiam in illis parvis & abjectis rebus, quia sic propius ad similitudinem Christi accedit, quàm similitudine nihil cuiquam mortalium potest esse gloriosius, nihil beatius, nihil tutius aut securius ad futuram beatitudinem, cum prædestinati designentur hoc potissimum caractere, ut sint conformes Imagini filij.

Ratio autem huius propositæ veritatis hæc est, quòd nullo signo propius & verius univet-

111

111

sim acceditur ad similitudinem personæ alicujus; aut particulatim ad imaginem Christi, quàm re illa quæ est in eo eminentior, & quæ est nobis maximè propria. Quod ut melius intelligatur, advertit in subjectis heterogeneis cujuscunque generis & sex, & maxime in personis quæ ex diversis qualitatibus & perfectionibus componuntur, alias aliis esse eminentiores, & singulari quadam ratione ac differentia, quam vocant individua, proprias & veluti particulares, in quibus eminent & excellunt; nam sicut uniuscujusque est rei natura, ita est una quædam perfectio inter alias per quam in se particulatim constituitur & ab aliis differt. Sic palma præcipuè commendatur sua firmitate, sic Leo sua generositate, Sol suo lumine, & homo universim ratione ac judicio: in particulari autem, tali gradu judicij, sapientiæ vel doctrinæ.

Atque hinc fit, ut, si similitudinem alicujus hominis cum aliis creaturis, aut alicujus creaturæ cum homine velis instituire, non alia sit aptior & convenientior quàm circa illud quod est eminentius in objecto cujus similitudinem vis exhibere. Quapropter non quemlibet hominem comparabis cum palma aut cum leone, sed fortem & constantem, quia id magis eminet in palma & leone. Non quod vis magnum & veloc corpus compones cum lucidissimo sole, sed illud duntaxat quod est splendidum & luminosum, quia in hoc præcipuè Sol excellit & eminet. Sic non comparabis omne animal quod habet pedes cum homine, sed illud quod habet faciem hominis, quanta quidem in bellua potest esse humana facies, quia facies in homine pars est eminentior, aut si quod animal propius accedat ad rationem, tum verò illud est homini magis simile quia ratio est in qua maximè vivit & commendatur omnis homo.

Sic proportionatè de Christo Domino, cum multa in eo sint, & omnia quidem eximia & sublimia, & tamen potest vnum esse aliquid suo quodam modo eminentius, & nobis magis proprium & propositum ad imitandum, ad quod qui propius accesserit, is illi erit similitudine & representatione proprius. Sicut ex antiquis Patribus cum penè omnes illum in aliquo representarent: Nullus enim iustus fuit, ut ait S. Gregorius, qui non eius per figuram nuntius extiterit: Alij tamen aliis eò nobilius, & expressius illum figurabant quò magis accedebant ad id quod erat magis proprium Christo Salvatori, ut Abraham & Isaac in suo sacrificio: Joseph, Moyses &

Josue in salute populis data: Proindeque nos etiam eò propius ad eum accedemus, quò rem seu virtutem quæ est in eo singularis sive præcipua, quæ ve nobis præcipuè conveniat, imitatione referemus. Nam affectare aliam quæ non esset conveniens, hoc crimen primi est Angeli, primique hominis quod à nobis Deus avertat. *Domine Deum vestrum sequimini: & ipsum imitate.* Id est, videte quemodo eum, & quo usque sequamini,

Dant. 16.

II. PUNCTUM.

SED nulla res est qua sit eminentior in Christo, & nobis Religiosis magis propria, quàm obedientia.

Id quidem in vnum videri possit. Primum quidem quia omnes virtutes Christus habuit in pari gradu: ubi est paritas, nulla est eminentia, nisi quod virtus una in se excellat aliis, qualis est inter omnes, charitas potius quam obedientia. Deinde si quas à nobis præsertim virtutes exigit videntur esse potissimum humilitas & mansuetudo, ad quas diserte & expresse nos invitavit dicens. *Disce à me quia mitis sum & humilis corde.* *Matth. 23.*

His tamen non obstantibus verè dicitur obedientia in eo eminuisse, quòd fuerit forma quædam & motivum illud quod dicitur formale aharum omnium omnino virtutum & actionum quas operatus est vivens & moriens. Nam si fuit humilis, si mansuetus, si patiens, ita fuit ex obedientia: humilitas seu objectum humile in quo humiliabatur & patiebatur, erat velut materia in qua exercebat obedientiam & in qua nos vult eam exercere. Non humiliabatur nec patiebatur nisi ut obediret: & in hac materia sic obediebat quia est difficilior & melius indicat animum obedientem: unde obedientia erat forma & motivum humilitatis patientiæ & aliarum virtutum; ac proinde tanto excellentius eminebat præ cæteris virtutibus, quanto præstat formam materiæ.

De charitate autem quia debet esse ordinata, sic per obedientiam ordinabatur, ut diligere et obedire diligendo. Sic expresse S. Thomas, eadem ratione inquit, passus est ex charitate & obedientia, quia & præcepta charitatis ex obedientia implevit, & obsecrans fuit ex dilectione ad præcipientem. Sic ipse Dominus utrumque simul jungens, ut cognoscas mundus, inquit, quia diligo Patrem, & sic mandatum dedi mihi Patrem, sic facio: Surgite, eamus hinc. Quod quàm esset convenientissimum ut sic obediret respectu Patris, respectu nostri & respectu Dæmonis, fuit ibidem prolequitur sanctus Thomas. *Breyius*

In Praefatione Job. s. 6.

3. p. 9. 47.

a. 2.

Joan. 1. 4.

III. PUNCTUM.

NULLA re igitur propius ad similitudinem Christi acceditur quam obedientia. Cum sit illa virtus quæ est eminentior in eius vita & morte, quamque nos imitari magis expediat & necesse sit, si religiosè volumus vivere: *Animas vestras castificantes in obedientia charitatis*, ait S. Petrus, ut sicut ex charitate debet procedere obedientia ita, ex obedientia charitas exerceatur; & quidquid sit, hoc animo fiat, quia sic Deus mandat, sic Deo grati est, ita Pater quoniam sic fuit placitum ante te; Ex quo quidem divino divini Patris placito, quidquid tandem fiat, quantumcunque sit modicum & exile, mirum in modum nobilitatur & dignitate & merito. Sed ex Christi similitudine nobilitas illa & dignitas actionis sive obedientiæ religiosæ tantum crescit, ut nihil sit Deo gratius. Quod enim grati sumus Deo nostris in operibus, id provenit à Christo Filio, in quo tibi bene complacet & propter quem ipsi placent quicumque placent, unde fit ut qui sunt magis conformes & similes Filio, magis ipsi placeant propter eum quem magis representant; & cum præsertim nos Filio similes efficiat obedientia, quis non videt nos inde etiam fore Patri gratiores; & id fore nobiliter ac excellentius quidquid obedientes gesserimus? Nam si ipse Filius iudicavit nullam re Patri se futurum gratiorem quam obedientiam, quanto id magis de nobis iudicandum est, cum præsertim sic Filius Patri obediens fuerit, ut suo nos exemplo sic efformaret, doceretque factis & verbo sic iungendam simul charitatem & obedientiam. *Manete, inquit, in dilectione mea. Si præcepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea, sicut & ego Patris mei præcepta servavi, & maneo in eius dilectione.*

O quale est illud sicut, quam perfectum in Christo; quam mancum & imperfectum in nobis! Expende accuratè, nam hoc est exemplar nostræ obedientiæ, sicut ille integrè, sicut in omnibus; sicut semper & ubique; sicut in abjectis & vilibus, sicut ex corde magno & animo volenti, sic nos obediamus Præpositis nostris, & subjaceamus eis. Sic Christus obediebat Patri, obediendo Cæsari, Pilato & aliis Sarranæ administris, quibus eum Pater subiectum voluit. Et tu detrectare audebis obedientiam tuis Præpositis tibi à Christo sapientissimè constitutis; Multa certe sunt quæ te inobedientem arguant & accusent: sed nihil capitalius quam quo fingis te excusatum, nempe

Brevius autem Apostolus: Sicut per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi: ita & per unius obedientiam iusti constituentur multi. Et rursus: Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Ubi adhuc sanctus Thomas egregie: Si fuisse passus non ex obedientia, non fuisset ita commendabilis, quia obedientia dat meritum Passionibus nostris. Sed quomodo factus est obediens? Non voluntate divina quia ipsa est regula, sed voluntate humana qua regulata est in omnibus secundam voluntatem paternam: voluntatem non sicut ego volo, sed sicut tu. Et convenienter introducit in passione obedientiam, quia prima pravariatio est facta per inobedientiam.

Neque verò id tantummodo verum est de eius Passione & Morte, sed de natiuitate, de circumcissione, & de singulis quibusque vitæ partibus ab ipso primo vitæ ortu ad extremum usque Spiritum, unde Apostolus ex Psaltes Regio, *Idcirco ingrediens mundum dicit: hostiam & oblationem noluit corpus autem aptasti mihi. Holocausta non tibi placuerunt. Tunc dixi, ecce venio. In capite libri scriptum est de me ut faciam Deum voluntatem tuam. Deus meus voluit, & legem tuam in medio cordis mei. Quod sapientissime Christus Dominus repetit: Descendi de caelis, non ut faciam voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me. A ME ipso facio nihil, sed sicut docuit me Pater, hæc loquor. EGO ex me ipso non sum locutus, sed qui misit me Pater ipse mihi mandatum dedit quid dicam & quid loquar. Et scio quia mandatum eius vita æterna est. Qua ergo ego loquor, sicut dixit mihi Pater, sic loquor. Nonne hoc est obedientem esse? Nonne hoc est insignem & eminentem in obediendo præsertim esse? Nonne hoc est obedientiam præ cæteris commendare virtutibus?*

Quam sit verò hæc virtus Religiosis maximè propria tam aperte constat, quam patet evidenter illis virtutes esse proprias, & eas maximè quæ votis continentur. *Sola autem obedientia virtus est*, ait sanctus Gregorius, *qua virtutes cæteras menti inserit, insertasque custodit. SOLVM obedientia vosum est*, inquit sanctus Thomas, *quod alia omnia religiosa continent, quod unum sufficit ad religiosum statum constituendum, & sine quo nullus nec status, nec religiosus esse potest. Potestne aliquid magis esse proprium quam quod est ita necessarium & excellens?*

1. 35. ad Cor.
c. 10.
2. 2. q. 186
a. 8.

1. Pet. 2.

Matth. 11.

Ps. 39.
Hebr. 10.

Ioan. 6.
Ibid. 8.
Ibid. 12.

Ioan. 15.

Hebr. 13.

in asperis & abjectis, cum minus rationabiliter videntur imperata. Nam in his præcipue Christus obediendo eminuit, & nihil est excellentius nihil sublimius, nihil optabilius quam illud exercere in quo eminuit, cum in eo potissimum sit posita similitudo Christi: aut si quid humanum putas excellentius, vide quid putes, vide

quid cogites, nempe esse aliquid Christo sublimius, esse aliquid supra Christum, esse aliquid quod sit dignius quam esse Christo similem. Velle hæc id sentire?

Vide in 2. parte, Fer. 4. Cinerum, Sabbato Hebd. 4. post Pascha, Et Fer. 4. infra Octav. Ascensionis.

DE RENOVATIONE VOTORVM.

AC PRIMUM DE TRIDVANA RECOLLECTIONE QUÆ RENOVATIONEM ANTECEDIT.

Arborem ficu quidam habebat plantatam in vinea sua, & venit quærens fructum in illa, & non invenit. Dixit autem ad cultorem vineæ: ecce anni tres sunt ex quo venio quærens fructum in ficulnea hac, & non invenio: succide ergo illam, ut quid etiam terram occupat?

At iller respondens dicit illi: Domine, dimitte illam & hoc anno usque dum fodiam circa illam, & mittam stercora, & si quidem fecerit fructum: sin autem in futurum succides eam.

Luc, 13.

EX hac Parabola desumitur materia considerationum totius tridui, in hunc finem, ut agnoscat Religiosus se vocatum in Religionem ut fructum ferat suæ conformem vocationi, se propterea interdum visitari à Domino qui debitum repetat fructum, quem nisi Religiosus reddat, periclitetur de sua vocatione & salute.

Quæ tria spectant tres differentias temporis, præteritum, præsens & futurum, in quibus ordinandis tota consistit perfectio ut ait sanctus Bernardus ad illa Moysi verba, *Vinam saperent & intelligerent, ac novissima præviderent. In quibus utique verbis, inquit, tria video nobis commendari, sapientiam, intelligentiam, providentiam. Arbitror sanè tribus ea assignari posse tem-*

Serm. 2. de Apost. Petre & Paul.

poribus, ut aternitatis quadam imago reformari videatur in nobis, præsentia moderantibus per sapientiam, præterita per intelligentiam & iudicantibus, novissima providentibus ad cautelam. Hac nempe spiritalis est exercitij summa, hac forma studij spiritalis, ut sapienter disponamus præsentia nostra, recogitemus in amaritudine animæ nostræ præterita, futura quoque sollicitè provideamus. Sobriè, & iuste & pie vivamus in hoc sæculo, ait Apostolus, ut videlicet in præsentibus observetur: ut iusta satisfactione præterita quæ nobis sine fructu salutis præteriere tempora, redimantur, ut pietatis clypeum immisnensibus de futuro periculis opponamus.

PRIMO